

ZİDEK

*Ziraat Fakülteleri Eğitim Programları Değerlendirme ve Akreditasyon Derneği
Association for Evaluation and Accreditation of Agricultural Engineering Educational Programs*

DEĞERLENDİRME ÖLÇÜTLERİNİN BELİRLENME USULLERİ YÖNERGESİ

2011

ZİDEK

Ziraat Fakülteleri Eğitim Programları Değerlendirme ve Akreditasyon Derneği

Gazi Mahallesi Özata Sokak No:21/5

Yenimahalle-ANKARA

Tel: 0 (312) 419 04 99 Faks: 0 (312) 419 04 98

E-posta: info@zidek.org.tr

Web sayfası: <http://www.zidek.org.tr/>

ZİDEK

DEĞERLENDİRME ÖLÇÜTLERİNİN BELİRLENME USULLERİ YÖNERGESİ

İçindekiler

MADDE 1 Dayanak, Amaç ve Kapsam	2
MADDE 2 Tanımlar	2
MADDE 3 ZİDEK Değerlendirme Ölçütleri.....	2
MADDE 4 Ölçütlerin Yapısı.....	2
MADDE 5 Ölçütlerin Belirlenme ve Güncelleştirilme Gerekçesi	3
MADDE 6 Ölçütler Komitesi.....	3
MADDE 7 Ölçütler Komitesi'nin Çalışma Esasları	3
MADDE 8 Değerlendirme Ölçütlerinin Kesinleşmesi ve Yürürlüğe Girmesi	4
MADDE 9 Değerlendirme Ölçütlerinin Duyurulması.....	4
MADDE 10 Yönergede Değişiklik.....	4
MADDE 11 Yürürlük.....	4
MADDE 12 Yürütme.....	4
GEÇİCİ MADDE 1. Değerlendirme ölçütlerinin ilk defa belirlenmesi süreci.....	4

2011

ZİDEK Değerlendirme Ölçütlerinin Belirlenme Usulleri Yönergesi

MADDE 1 Dayanak, Amaç ve Kapsam

Bu yönerge, “Ziraat Fakülteleri Eğitim Programları Değerlendirme ve Akreditasyon Derneği (ZİDEK)” Tüzüğü ile ZİDEK Çalışma Yönetmeliği uyarınca hazırlanmıştır.

Bu yönergenin amacı, ZİDEK Değerlendirme Ölçütleri'nin belirlenme ve değiştirilmesinde kullanılacak usulleri düzenlemektir.

Bu yönerge, ZİDEK Değerlendirme Ölçütleri'nin belirlenme ve değiştirilmesinde ilgili ZİDEK organı olarak çalışacak komitelerin ve çalışma gruplarının işleyişiyle ilgili hususları kapsamaktadır.

MADDE 2 Tanımlar

Bu yönergede geçen:

- ZİDEK;** Ziraat Fakülteleri Eğitim Programları Değerlendirme ve Akreditasyon Derneği'ni,
- Yönetim Kurulu;** ZİDEK Yönetim Kurulu'nu,
- ZAK;** Ziraat Fakülteleri Eğitim Programları Akreditasyon Kurulu'nu,
- Ölçütler;** Ziraat, Orman ve Su Ürünleri Fakülteleri eğitim programlarının akreditasyonunda kullanılacak ZİDEK Değerlendirme Ölçütleri'ni,
- ZOSUDEK;** YÖK kapsamındaki üniversitelerin Ziraat, Orman, Su Ürünleri Fakülteleri Dekanlarından oluşan Dekanlar Konseyi'ni,
- Kurum;** akreditasyon başvurusu yapılan programın bağlı olduğu yükseköğretim kurumunu (üniversite, yüksek teknoloji enstitüsü)

tanımlamaktadır.

MADDE 3 ZİDEK Değerlendirme Ölçütleri

ZİDEK Değerlendirme Ölçütleri, ziraat, orman ve su ürünleri fakülteleri eğitim programlarının ZAK tarafından yapılacak program değerlendirmelerinde kullanılır ve bu programların akreditasyonu için sağlaması gereken minimum koşulları tanımlar.

Bu ölçütler, dinamik ve rekabetçi bir ortamda paydaşların beklentilerini karşılamak üzere ziraat fakülteleri eğitim programlarının kalite güvencesini sağlamayı ve bu programların sürekli iyileştirilmesini desteklemeyi amaçlamaktadır.

MADDE 4 Ölçütlerin Yapısı

ZİDEK Değerlendirme Ölçütleri, iki ana gruptan oluşurlar:

- Genel Ölçütler:** Bu ölçütler, değerlendirilen programın disiplininden bağımsız olarak sağlaması gereken ölçütlerdir. Genel ölçütler, öğrenciler, program eğitim amaçları, programın çıktıları, sürekli iyileştirme, eğitim planı, öğretim kadrosu, altyapı, kurum desteği ve parasal kaynaklar, organizasyon ve karar alma süreçleri ve benzeri alanlarda tanımlanır.
- Programa Özgü Ölçütler:** Bu ölçütlerde, genel ölçütler tekrarlanmaz, ancak değerlendirilen ziraat, orman ve su ürünleri fakülteleri eğitim programının disiplinine özgü, o programın genel ölçütlere ek olarak sağlaması gereken bileşenlere yer verilir. Programa özgü ölçütler, ilgili disiplinde çalışmakta olan kişilerin bilgi, beceri ve davranışlarını eksiksiz olarak tanımlamak yerine, bu disiplinin eğitimini lisans düzeyinde veren programlara özgü temel ölçütleri tanımlar. Programa Özgü Ölçütler başlığı altında verilen özellikler eğitim programı konuları ve öğretim kadrosunun nitelikleri ile sınırlıdır

MADDE 5 Ölçütlerin Belirlenme ve Güncelleştirilme Gerekçesi

ZİDEK Değerlendirme Ölçütleri, dinamik özellikte olup, güncelleştirilebilir, yeniden tanımlanabilir, yeni açılacak programlara ilişkin disipline özel ölçütler belirlenebilir. Ölçütlerin güncelleştirilmesinin çeşitli nedenleri olabilir. Bunlardan başlıcaları aşağıda verilmiştir.

- (a) Ziraat, orman ve su ürünleri mühendisliği mesleğinden ve eğitiminden toplumsal beklentilerin değişmesi.
- (b) Ziraat, orman ve su ürünleri mühendisliği mesleği ile ilgili yeni uygulama alanlarının ortaya çıkması.
- (c) Ziraat, orman ve su ürünleri mühendisliği eğitim hizmetinin sunumundaki yaklaşımların değişmesi.
- (d) Ziraat, orman ve su ürünleri mühendisliği eğitim programlarını akredite eden yurt dışı kuruluşlarla yapılacak karşılıklı tanınma anlaşmalarıyla ortaya çıkabilecek uyum gereksinimlerinin sağlanması.
- (e) Ölçütlerin yazımında ZİDEK organları, değerlendiriciler ya da kurumlarca farklı algılanmaya yatkın ifadelerle açıklık getirme gereksinimi.

MADDE 6 Ölçütler Komitesi

Yönetim Kurulu, ZAK tarafından ve diğer kanallardan kendisine iletilen değerlendirme ölçütlerindeki değişiklik önerilerini değerlendirmek ve bu konudaki çalışmalarını yürütmek üzere bir Ölçütler Komitesi kurar.

- (a) Bu komite,
  - (1) Yönetim Kurulu tarafından belirlenecek bir Yönetim Kurulu üyesi,
  - (2) ZAK Başkanı ya da ZAK tarafından belirlenecek bir ZAK üyesi,
  - (3) ZAK'taki Meslek kuruluşu temsilcisi ve
  - (4) ZAK tarafından belirlenecek deneyimli bir ZİDEK değerlendiricisinden oluşur ve Yönetim Kurulu'na karşı sorumludur.
- (b) Komite'deki Yönetim Kurulu üyesi, komitenin başkanlığını yapar ve çalışmalar hakkında Yönetim Kurulu'na bilgi verir.
- (c) ZAK Başkanı ya da görevlendireceği bir ZAK üyesi Ölçütler Komitesi'ne ZAK'ın görüşlerini yansıtır ve çalışmalar hakkında ZAK'a bilgi verir.
- (d) ZAK'taki (ZMO ve/veya TZYMB) temsilcisi ise Ölçütler Komitesi'ne ilgili meslek kuruluşunun görüşlerini yansıtır ve çalışmalar hakkında bu kuruluşa bilgi verir.
- (e) Ölçütler Komitesi üyelerinin görev süresi iki (2) yıldır ve görev süreleri dolan üyeler Ölçütler Komitesi'nde yeniden görevlendirilebilir.
- (f) Görev süresi dolmadan Ölçütler Komitesi üyeliğinden herhangi bir nedenle ayrılma olması durumunda, yeni üye (a) maddesindeki esaslar gözetilerek atanır.

MADDE 7 Ölçütler Komitesi'nin Çalışma Esasları

- (a) Ölçütler Komitesi'ne iletilen öneriler öncelikle komite tarafından görüşülür.
- (b) Ölçütler Komitesi'nce üzerinde çalışılması gerekli görülen öneriler için ayrıntılı bir çalışma planı hazırlanır. Üzerinde çalışılması gerekli görülmeyen öneriler ise, gerekçeli bir açıklamayla Yönetim Kurulu'na iletilir.
- (c) Ölçütler Komitesi, genel ölçütler için gereken durumlarda, programa özgü ölçütler için ise, mutlaka bir çalışma alt grubu kurar.
- (d) Çalışma alt grupları Ölçütler Komitesi'ne karşı sorumludur, başkanlığını Ölçütler Komitesi

- üyelerinden birisi yapar ve bu üye çalışmalar hakkında Ölçütler Komitesi'ne bilgi verir.
- (e) Programa özgü ölçütler için kurulacak çalışma gruplarında, ilgili bilim dalı disiplini dengeli bir şekilde temsil edecek meslek odası ve üniversite temsilcilerinin bulunmasına özen gösterilir.
- (f) Gerek Ölçütler Komitesi, gerekse kurulabilecek çalışma alt grupları, çalışmalarında başta ilgili meslek kuruluşları ve eğitim programlarını yürüten Yüksek Öğretim Kurumlarının ilgili birimleri olmak üzere, ilgili paydaşların görüşlerini toplamaya en üst düzeyde özen gösterirler.
- (g) Ölçütler Komitesi tarafından olgunlaştırılan ölçüt öneri taslakları ZİDEK web sayfasında ilan edilir ve böylece tüm paydaşlara geri bildirimde bulunmaları için son bir fırsat tanınır.
- (h) Ölçütler Komitesi, gelen geri bildirimleri de göz önüne alarak ölçüt önerilerinin son taslağını hazırlar.
- (i) Oluşturulan ölçüt önerilerinin son taslağı, varsa üzerinde uzlaşılabilen görüşlerle birlikte, ZİDEK Yönetim Kurulu'na sunulur.

MADDE 8 Değerlendirme Ölçütlerinin Kesinleşmesi ve Yürürlüğe Girmesi
Ölçütler Komitesi tarafından Yönetim Kurulu'na iletilen ölçüt öneri taslakları, Yönetim Kurulu'nun ilk toplantısında görüşülüp karara bağlandıktan sonra kesinleşir.

Kesinleşen ölçütler, Yönetim Kurulu kararının alındığı takvim yılını izleyen yılda başlayan değerlendirme döneminden itibaren yürürlüğe girer. Yönetim Kurulu, gerekiyorsa yürürlük dönemini daha ileri değerlendirme dönemleri olarak belirleyebilir ya da eski ve yeni ölçütler arasında kurumlara seçme fırsatı verilen geçiş dönemleri tanımlayabilir.

MADDE 9 Değerlendirme Ölçütlerinin Duyurulması

Kesinleşen ölçütler ve yürürlük tarihleri ZOSUDEK üyesi fakültelere duyurulmak üzere ZOSUDEK Genel Sekreterliği'ne, ziraat, orman ve su ürünleri fakülteleri eğitim programları olan ancak ZOSUDEK üyesi olmayan fakültelerin dekanlıklarına iletilir, ayrıca ZİDEK web sayfasında ilan edilir.

MADDE 10 Yönergede Değişiklik

Bu yönerge üzerindeki değişiklik önerileri Yönetim Kurulu'na Ölçütler Komitesi tarafından ya da Yönetim Kurulu tarafından görevlendirilecek bir komite tarafından sunulabilir. Hazırlanan öneriler, Yönetim Kurulu'nun ilk toplantısının gündemine alınır ve karara bağlanır.

MADDE 11 Yürürlük

Bu yönerge Yönetim Kurulu tarafından onaylandığı tarihten itibaren yürürlüğe girer.

MADDE 12 Yürütme

Bu yönerge hükümlerini Yönetim Kurulu Başkanı yürütür.

GEÇİCİ MADDE 1. Değerlendirme ölçütlerinin ilk defa belirlenmesi süreci

Bu süreç değerlendirme ölçütleri komisyonunun görev alması ile birlikte başlar. Komisyon her bir Ziraat, Orman ve Su Ürünleri Mühendisliği Eğitim Programı için değerlendirme ölçütlerini ayrı ayrı detaylı olarak belirler ve bu süreç 6 ayda tamamlanır.